

f. Begrænsning af større flådeøvelser ved et loft på 50 kampskibe.

g. Begrænsning af antal øvelsesdage pr. øvelse til 10-14 dage.

En begrænsning af denne karakter vurderes at indebære store militære konsekvenser for alliancen. Næsten alle øvelser af stor skala omfatter mere end 50 skibe – visse øvelser overstiger dette tal med mere end 300 pct. – og gennemførelsen kræver som hovedregel aktiviteter af mere end 14 dages varighed. De store øvelser involverer multinational deltagelse, og de styrende hovedkvarterer og de deltagende styrker kan ganske enkelt ikke fysisk gennemspille et øvelsesscenarie f.eks. i Atlanterhavet på mindre end 14 dage og med et antal skibe begrænset til 50.

Netop denne type øvelser udgør grundlaget for gennemførelse af forstærkningsplanerne.

Det synes på denne baggrund oplagt, at WTO landene ønsker at begrænse NATO's muligheder for operativt at træne netop de afgørende fælles kombinerede flådebevægelser og forskydninger, der udgør hjørnestenen i alliancens defensive strategi.

6.2 WTO forslag h

h. Begrænsning af antal øvelser, der skal notificeres, og som gennemføres af hver nation – også omfattende tilfælde hvor nationen deltager i fælles øvelser (joint exercises) – ved et loft på 6-8 øvelser pr. kalenderår.

Antallet af NATO-øvelser sammen med nationale øvelser, der efter WTO-landenes forslag skal notificeres, overstiger på årsbasis 50. De berøres som følge af WTO-forslagets krav om notifikation for hver øvelse

* omfattende 5 eller flere skibe af hvilke mindst et har et displacement på 5000 tons eller derover og som er udstyret med krydsermissiler

* eller fly eller omfattende 1 skib med flere end 80 flådekampfly.

I praksis omfattes dermed næsten hver eneste øvelse, hvor blot en enkelt hangarskibsgruppe deltager, og dermed næsten samtlige mellemstore og store flådeøvelser.

Det bemærkes her, at næsten alle amerikanske hangarskibe har mere end 80 fly ombord, medens de sovjetiske hangarskibe normalt medfører 32 eller færre fly ombord. De under bygning værende nye sovjetiske hangarskibe påregnes at medføre 60 fly.

De foreslåede begrænsninger, der indebærer en reduktion af øvelsesaktiviteten med ca. 50 pct. i NATO sammenhæng og til mindre end 11 pct. af, hvad visse flåder i dag gennemfører, er derfor ikke acceptable. Forslaget vurderes at være meget ensidigt og vil begrænse NATO's mulighed for at træne flådestyrkerne til et acceptabelt niveau, der igen er en forudsætning for at gennemføre langvarige operationer til søs – som f.eks. overførsel af forstærkningsstyrker til Europa.

6.3 WTO forslag i

i. Forbud mod øvelser, der skal notificeres og som finder sted i zoner med intens skibsfart og fiskeri såvel som i stræder af international betydning.

Ved en sådan foranstaltning forhindres NATO i at gennemføre øvelser i områder, der er afgørende for alliancens strategi f.eks. i Nordatlanten, hvor der året igennem foregår intens fiskeri eller i Nordsøen med intens skibsfart. Flådeøvelser i den engelske kanal eller i de danske stræder ville på tilsvarende måde blive belagt med restriktioner som følge af strædernes internationale betydning. Tilsvarende må Gibraltarstrædet, Ægæerhavet og mange fiskeriområder som f.eks. havet omkring Grønland, Barentshavet og Sortehavet forventes foreslået som zoneområder.

7. Kommentarer til andre foranstaltninger

7.1 WTO forslag c

c. Notifikation af forskydning af marineinfanteri ad luft/søvej til anden nation begyndende ved en tærskel på 3000 soldater.

Militært set er dette ikke nyt, da forslaget øjensynligt er fremsat med det formål nærmere at udvikle foranstaltninger, der allerede indeholdes i Stockholm dokumentet.